

FORFATTET AF KAI HIERWAGEN 8. MARTS 2009.

Jeg er blevet bedt om at skrive om, hvorfor og hvordan jeg blev medlem af Nordisk Solsport.

Her følger så en beskrivelse efter min bedste hukommelse:

Jeg boede hjemme hos mine forældre i Valby Langgade 129. Lidt fra, hvor vi boede, lå en kiosk, hvor indehaveren reklamerede med nogle naturistblade i vinduet hvor bl.a. et af dem hed Solvennen.

En dag gik jeg ind og købte et eksemplar af bladet. Senere blev det til flere, således kom jeg til at læse om "Solsportøen Hyldeholm" og fik derved min første interesse for naturismen. Samtidig må jeg fortælle, at det ikke just var noget, man bare gik hjem og talte med sine forældre om: Det var nærmest "tys-tys". Men nu var min interesse vakt for sagen. Og jeg købte tit bladet.

Men først, da jeg blev gift med Ruth i 1943, gjorde vi alvor af det, og satte os i forbindelse med Søren Sørensen, der boede i Hillerødgade. Han bad mig komme igen sammen med min kone, Ruth. Så derfor tog vi os sammen og mødte op i Hillerødgade, hvor vi havde en længere samtale om naturismen, og det endte med, at vi blev medlem af Nordisk Solsport.

Dengang forlangte man parvis deltagelse, man var ikke interesseret i "nysgerrige enlige mænd.

Første gang, vi besøgte øen, var Ruth gravid, så det var for hende en meget vanskelig tur. Hun var lige ved at opgive; men da vi havde vores telt med på cyklen, blev vi nødsaget til at gøre holdt. Vi var i nærheden af en gård, hvor vi fik lov af nogle børn (deres forældre var ikke hjemme) til at sætte vores telt op. Næste morgen kom værtsfolkene ud og hilste på os. Vi fik serveret kaffe med brød til; en virkelig flot modtagelse af for os helt vildtfremmede mennesker.

Næste dag fortsatte vi turen ned over engen, forbi alle de nysgerrige køer ned til fjorden, hvorfra vi kunne signalere over til Hyldeholm. D.v.s., at man stod og viftede med sit håndklæde, så kunne man håbe på, der var nogle på øen, der så det. Så kom Søren i sin båd for at hente os. Vore cykler havde vi anbragt oppe i et af tårnene. Hvis man lod sine cykler stå nede på engen kunne man risikere, at køerne gav sig til at gumle løs på sadlen, og så blev turen hjem ikke så behagelig. Resultatet blev, at vi endelig ankom til den forjættede ø, som vi siden har besøgt i adskillige år.

Mine forældre fik ganske vist at vide, at vi havde været på en ø, men ikke at den var for naturister. Først på et senere tidspunkt fandt mor ud af det. Vi havde nemlig på øen haft besøg af en journalist fra Familie-Journalen. Han hed Tage Heft. Den artikel læste min mor, der så fandt ud af, hvad det var for en ø, vi kom på, og det syntes hun ikke var særlig godt; at pigerne viste deres bryster, kunne da gå an, men så heller ikke mere. Trods hendes forargelse, fortsatte vi med at komme på Hyldeholm - og vi kommer der stadig. Selvfølgelig har vi i dag mere brug for at der kommer nogen, der kan hjælpe os med at sejle os over og helst også kan hjælpe os ned i og op af båden. Men når vi meddeler det i forvejen, er der som regel nogen, der ser, at vi venter i havnen.

Almindeligvis er det den lille "Grønne", vi bliver hentet i. Til øen hører også en båd, der kaldes "Orange". Derudover har Søren og Eila (hans kone) deres egen båd "Sværdfisken", så de er helt uafhængige af, om der er nogen, der kan hjælpe dem over. På øen findes flere hytter. Først og fremmest har Søren og Eila deres egen hytte. Derudover er der "Solhytten", "Puttebo", "Vikingehallen" og endelig er der "Høhytten", der som navnet lyder fortrinsvis bruges til at opbevare hø i, men man kan også krybe ind i den og sove i den, så det har vi da prøvet, når der ikke var andre muligheder.

I Solhytten var der 2x2 køjer, som etagesenge. Vi kaprede det ene hold, så kunne Ole og Leif sove sammen med os. Ole var ikke så tit med os derovre, for han havde en ferieplads i Sterup i Nordjylland, hvor han kom i flere år, så han blev aldrig rigtig tilpasset livet på øen. I øvrigt var han så gammel, at han følte, at klassekammeraterne ikke måtte se, at han manglede de "hvide badebukser", og det betød en hel del for en dreng i hans alder. Leif, der jo var 6 år yngre, tog det derimod ikke så højtideligt.

De første gæster, vi traf på øen, var Ole og Edith Jensen med deres dreng, Bjørn. Derudover var der Egon og Channy og et andet par, Knud og Kirsten Danman. De havde drenge, der hed Ebbe og Søren.

En anden gæst, der tit besøgte øen, var Karl Olsen, der boede på Skuldelevsiden og var gift med sin Kirsten. Han havde i øvrigt flere af den "berygtede" plante, Bjørneklo. Vi var i øvrigt betaget af plantens grokraft og tænkte ikke så meget på, at den var så giftig. Af andre medlemmer kan jeg nævne Susanne, der er gift med John Henriksen.

Et andet hold, der kom på Øen, var Gerda og hendes mand, Peter. Leif kaldte hans kone "Moster Gerda". Også Henry og Marichen kom på Øen. Apropos; Henry var en lille splejset fyr, mens Marichen var mere kraftig. Jeg husker en gang, de skulle starte på scooteren; Henry havde sat sig til rette, og så skulle Marichen op bag på deres scooter og "vups" vippede maskinen. Det så nærmest ud, som om den stejlede som en hest.

Når jeg i dag kigger på en gammel medlemsliste, er der mange personer foruden de, der allerede er nævnt, jeg godt vil ofre lidt spaltepads på. Jeg vil nævne navnene på nogle af dem, der har betydet en hel del for livet på vores dejlige naturistø. Udvalgelsen kan være svær, men jeg vil alligevel omtale nogle af dem, jeg mener, har betydet mest for øen. Så her kommer nogle eksempler:

Poul Hansen (medlem nr. 1) og hans datter, Ingrid Bjerre, Mouritz og Gerda Henriksen, Knud og Kirsten Danman med Søren og Ebbe, Henry og Tove Billesholm, Erik og Ketty Sørensen og Aase Seedorph, Tage og Gudrun Jensen, og ikke mindst Karl og Kirsten Olsen, der boede i St. Rørbæk, og derfor kom Karl Olsen ofte til at agere "færgemand". Han plejede at omtale os som dem fra "Nøgenøen". Endvidere var der Kurt og Alice Nielsen kaldet "Sisse", der boede i Bagsværd sammen med deres hund Tusch. Dem kom vi senere en del privat hos. Nævnes bør også Henning og Minna Thomsen, Bente og Ole Meyer, Ebba og Erik Aggernæs (jeg blev engang ringet op af selveste Prins Knud, der ville bestille et internationalt INF-pas, som jeg dengang havde ansvar for udstedelse af i egenskab af at være INF-repræsentant. Jeg husker, jeg troede, det var Erik Aggernæs, der tog "gas" på mig, for hans stemme mindede mig om Aggernæs's. Prinsen fik dog sit pas. Jeg kan jo ikke nævne alle, men skal blot henvise til navnene på tidligere medlemslister, hvor mange af de nævnte personer har betydet en hel del for Ruth og mig.

Om selve Hyldeholm kan jeg sige, at den var kun ca. 1 tønne land stor afhængig af vandstanden i fjorden eller svarende til størrelsen på en almindelig fodboldbane. Ved kraftigt højvande kunne badebroen næsten være oversvømmet. Navnet Hyldeholm kom vel af, at øen før naturisternes tid næsten kun bestod af nogle få hylde-buske og noget græs. På øen residerede dengang en hel del måger og et par svaner. Om vinteren havde fuglene øen for sig selv, selvom det kunne hænde, at Søren eller en anden af medlemmerne vovede sig en tur over på øen. Var fjorden tilfrosset kunne de dristigste tage turen til fods fra Skuldelev Havn over til øen. Når man kom til øen først på sæsonen, kunne man godt risikere, at svanerne blev fornærmede og gik til angreb på de nys ankomne. Vildænderne og mågerne lå mere fredeligt på æg i deres reder, og alt åndede idyl.

Men et år blev idyllen ødelagt, idet NESA fik den ide, at man ville bygge et højspændingsanlæg med et kæmpetårn midt på øen, og ude i fjorden byggede man et fundament til endnu et tårn. Disse 2 tårne blev en herlig tumleplads for øens piger og drenge, der satte en ære i at komme så højt op i tårnet som muligt. Men en af generne var den larm, der ved særlige vindretninger kom fra trådene på tårnet. Men en fordel kunne det være, hvis man i tåget vejr skulle over, for så kunne man bare se ledningerne hele vejen over. Dog husker jeg en gang i et meget tåget vejr, hvor jeg skulle ro over, at jeg kiggede og kiggede efter tårnet, pludselig vendte jeg hovedet til den anden side, og der var tårnet; men jeg nåede trods alt over fjorden.

Tårnene blev bygget, fordi Nationalmuseet arbejdede med at grave ud, idet man søgte efter rester af de fordums så stoute vikingeskibe. Så øens brugere havde lejlighed til at følge udgravningen på nærmeste hold. Det hændte af og til, at Ruth og jeg var alene på øen; men vi var jo unge den gang, så det generede ikke os. Vi kunne slå græs eller samle sten eller bare nyde Solen. Var vejret til det, kunne vi nyde livet i bar figur fra

morgen til aften. Jeg husker en gang, hvor Ruth og jeg blev sat af på en "sandø" midt i fjorden, der kunne vi så blive, til det passede, at der kunne komme nogle og hente os. Vi blev dog hentet til sidst, men når bare vejret var varmt nok, er det jo kun en fornemmelse, at man føler sig forladt.

Indkøbsturene gik til Brugsen i Skuldelev, hvor vi var medlemmer. Mælken blev købt på en gård i nærheden af havnen, vi skulle bare sætte en tom spand, som vi så kunne hente næste morgen fyldt med friskmalket mælk, afregningen kunne så ske på et senere tidspunkt, man stolede på hinanden. Jeg husker også fra den gang, vi byggede Vikingehallen. Vi hentede træ til hytten i havnen og surrede brædderne fat, så vi kunne komme til at fæрге dem over. Da de nærmest flød på vandet, var det en smal sag at få dem over, det besværlige kom da først, når træet skulle afbarkes og høvles til. Her kan jeg fortælle, at jeg en dag var meget uheldig, idet den økse vi brugte til afbarkningen, ren knastøkse med et omvendt øksehoved, og jeg var så letsindig at holde øksen tæt op ad mit højre ben, så jeg fik skåret mig i benet, der blødte meget stærkt. Men her var Eila til megen hjælp, idet hun syede såret sammen og forbandt benet, så nu kunne jeg cykle hjem, hvorefter jeg tog på skadestuen og fik en indsprøjtning mod stivkrampe og en ny forbindelse. Den dag i dag har jeg stadig ar efter "den så vellykkede operation", men det må siges at være billig sluppet.

Men Vikingehallen blev bygget og står som et flot bygningsværk på øen den dag i dag som et minde om de fordums "så bare vikinger".

Et af øens andre store bygningsprojekter var "Østvolden", som skulle tage af for blæsten fra fjorden. Dertil skulle der også fragtes sten og cement langvejs fra. Da tårnene blev bygget fik øen faktisk tillagt et ekstra stykke land, som vi frit kunne råde over, og landvindingen blev modtaget med kyshånd. Ved molen blev der også indvundet nyt land, idet der blev lagt høfder ud, så sandet kunne samle sig og give en ekstra kystbredde. Øen voksede også i højden med alle de græstørv, vi hentede ovre fra engen. I det hele taget gik det meste arbejde ud på at sikre øen bedst muligt. Meget arbejde bestod i at bringe nye materialer til øen og de kasserede bort fra øen, så bådene var næsten altid fyldte begge veje.

D. 28. Maj 1995 skrev formanden, Leif Hierwagen, til Skov og Naturstyrelsen i forbindelse med fredning af øen, at han på øens vegne fuldt ud kunne tilslutte sig indholdet i bekendtgørelsen. Han skriver bl.a., at foreningen fortsat ville sikre og udvikle netop den harmoni, som gennem årene havde givet tusindvis af vandfugle mulighed for at yngle på øen. Et andet problem, vi fik, var Skyldrådet i Frederiksborg Amt's vurdering af Ejendommen; vores matr.nr. 1 C Torpegård i Skibby viste, at vi havde 4.508 m² ubebygget areal (ikke landbrugsareal), der blev vurderet til 132.300 kr. d. 25. Aug.94 ved 19. Alm. Vurdering pr. 1/1 1992. Foreningen var af den formodning, at regningen burde sendes til NESAs, som ved at sætte et højspændingstårn på øen i virkeligheden havde forringet øens værdi for os, og at det faktisk var dem, der skulle betale regningen. Det fik vi ikke noget ud af.

Men øen ligger der altså stadig til fornøjelse for øens ejere, som Søren havde sørget for, ville gå i arv til foreningen. Det betyder, at foreningens medlemmer i dag bestemmer, hvad der videre skal ske, og hvorledes den fremover skal benyttes. En gang om året holder foreningen medlemsmøde, hvor de fremmødte bestemmer, hvad der skal ske i løbet af det kommende år. På medlemsmødet vælges en bestyrelse, der skal sørge for, at bestemmelserne i foreningens vedtægter bliver overholdt. I øvrigt havde Søren den ide, at vore møder skulle kaldes storbestyrelsesmøder.

Foreningen er også medlem af INF, den internationale organisation for alle naturistforeninger i hele verden. Undertegnede har i flere år været foreningens repræsentant i organisationen og har derfor haft med udstedelse af de såkaldte internationale pas at gøre. Det var et pas med billede af indehaveren, og det gav adgang til alle de andre naturistforeninger rundt om i verden. Vi har selv brugt passet, når vi har besøgt pladser if.eks. Tyskland, Holland, Belgien, Frankrig, Schweits, Østrig, Italien og flere andre steder. På den måde har vi også fået set os omkring i Europa og oplevet hvor forskelligt, man så på naturismen. I nogle lande holdt man strengt på den vegetariske måde at leve på, andre steder var tobaksrygning tilladt, hvad den jo ikke var på Hyldeholm, hvor man måtte en tur ud på fjorden, hvis man var smøgforlegen. Det har dog ikke været noget problem for Ruth og mig, og spiritusen kunne vi sagtens undvære.

I en hel del år var Orla Jess Jessen formand for DNU (Dansk Naturist Union). Og jeg har været kasserer. I 1987 så bestyrelsen således ud: Merete Mikkelsen var formand, David Clayre næstformand, Eva Lackner kasserer og Connie Carstens sekretær, og jeg blev valgt til Oplysningsfonden.

I samme periode oprettede Bent Straarup den første "Fribadestrand under glas" i Skibby i Hornsherred. Han havde været frugtavl, men da tiderne for frugtavl var ugunstige fandt han, at det var en god mulighed med nøgenbadning i hans drivhus, som blev indrettet til formålet. Stedet kom til at hedde Hellas.

Senere fik vi her i landet en lov, der tillod nøgenbadning over alt, bare med gyldigt hensyntagen til andre badegæster; men det var faktisk sådan, at kom man til en strand, og der ikke var andre folk, kunne man bade nøgen. I praksis betød det, at man kunne bade nøgen f.eks. ved Henne Strand eller i Tisvilde. På Bornholm badede man ved fyret ved Dueodde. Vi har også badet nøgne ved Trylleskoven ved Køge Bugt, ved Marielyst på Falster og Albuen på Lolland. Ved Henne Strand var vi også med fra starten. Her var det den gamle Jyde Lyngbo, der ejede et stykke hede som han skænkede til naturisterne, også her var vi med fra starten, idet vi mødte op sammen med Aggernæs og mange flere. Så man kan vist roligt sige, at der ikke er mange egnede naturiststeder herhjemme, der er sluppet fri for vort besøg.

Organisationen Nordisk Solsport eksisterer jo stadigvæk, men den varetages i dag af forfatterens søn, Leif, der jo næsten er vokset op sammen med naturistbevægelsen. Han har i en del år været formand for organisationen, men fører på grund af andre aktiviteter en mere tilbagetrukket tilværelse rent organisatorisk, men må vel stadig betragtes som en af pionererne inden for bevægelsen.

Det er i øvrigt mærkeligt at skrive om Naturistbevægelsen her i landet, når jeg tænker på, hvor mange af mine gamle kammerater fra de såkaldte "gode gamle dage", der ikke eksisterer mere, det gør faktisk ondt langt ind i sjælen at tænke på. Men i dag, hvor jeg er fyldt 91 år, må det siges, at jeg har oplevet meget både godt og lidt trist. Men dette til trods, Øen ligger der stadig, og kan altså fortsat være det sted, hvor man i endnu mange år kan drive nøgen og solbadning, og det kan vi i dag takke Søren Sørensens forudseende for. I dag, hvor jeg jo er fyldt 91 år, er det en underlig fornemmelse at tænke på, men jeg håber stadig, at man vil forbarme sig over mig, så jeg endnu en gang kan nå at opleve nogle stunder på Hyldeholm. I øvrigt har Ruth og jeg fået Kirkeministeriets tilladelse til at vores aske til sin tid må blive kastet i havet, og det kan vel allerbedst blive fra badebroen på Hyldeholm.

Vi takker på forhånd de af vore efterkommere, der vil være med til at opfylde dette ønske, selv om jeg stadig drømmer om, at jeg kan nå endnu et besøg på øen HYLDEHOLM midt i Roskilde Fjord.

Denne beretning er afsluttet d. 30. Maj 2009.
Sign. Kai Hierwagen.